

Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu
Genel Tebliği
(Seri No : 15)

2547 ve 2914 sayılı Kanunlarda, 418 ve 422 sayılı KHK. lerle yapılan düzenlemeler nedeniyle ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermek amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek görülmüştür.

A- 2547 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER

1- Lisansüstü Eğitim-Öğretim İçin Yurt Dışına Gönderilen Araştırma Görevlileri :

9.4.1990 tarih ve 418 sayılı KHK. nin 23' üncü maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 33' üncü maddesinin (a) fıkrasının 3' üncü bendi değiştirilerek, lisansüstü eğitim-öğretim için yurt dışına gönderilecek araştırma görevlilerine yapılacak ödeme esasları yeniden belirlenmiş bulunmaktadır.

Buna göre :

a) 15.2.1990 tarih ve KY-18-115857-13-2528 sayılı (14 Seri No'lu) Yükseköğretim Kanunu ve Yükseköğretim Personel Kanunu Genel Tebliğinde belirtildiği gibi ilgililerden kurumlarınca gönderilenlerin öğrenimleri süresince, burslu gidenlerin ise bir yıla kadar olan süreleri için öğrenim ücretleri ve yollukları ile bu öğrenimleriyle ilgili her çeşit sosyal ve diğer giderleri ilgililerin bağlı buldukları üniversitelerin personel giderleri içerisinde açılacak özel tertipten ödenecektir.

b) Söz konusu araştırma görevlilerinden kurumlarınca gönderilenlere öğrenimleri süresince, burslu (özel bursa dayalı olarak gönderilenler hariç) giderlere ise bir yıl süreyle aylık ve diğer her türlü ödemelerinin kanuni kesintiler çıkarıldıktan sonra kalan net tutarlarının % 60' ı kurumlarınca ödenecektir.

Örnek : Kazanılmış hak aylığı 9' uncu derecenin 1' inci kademesinde, görev aylığı da 7' nci derecenin 1' inci kademesinde bulunan ve lisans üstü eğitim-öğretim için yurt dışına gönderilen araştırma görevlisine ödenecek % 60 oranındaki aylığın hesabı ile muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

Aylık (705x255) :	179.775.-	Kesintiler	
Ek Gös. (750x255) :	191.250.-	Em.Kes.:	
Tab.Ay. (1000x280) :	280.000.-	(620+750)x255+280.000)x % 14 :	88.109.-
		T.Teş. (984.947 x %4) :	39.397.-
Kıdem Ay. :	-	G.V. (984.947-333.922-88.109	
		- 39.397-36.000) % 25 :	121.879.-
Üniversite Öd.(% 90) :	333.922.-	D.V. (984.947x % 04) :	<u>3.939.-</u>
Brüt Toplamı :	984.947.-		253.324.-
Neti :	731.623.		

Bu araştırma görevlisine 731.623.-TL tutarındaki yurt içi net aylığının % 60'ı olan 438.973.- TL. ödenecek, muhasebe kayıtları ise aşağıdaki şekilde yapılacaktır.

Bütçe Gideri (984.947+125.870+59096)	1.169.913.-
Em.Kes. (% 14)	88.109.-
" " Kurum Karşılığı (% 20)	125.870.-
T.Teş. (%4)	39.397.-
" " Devlet Katkısı (% 6)	59.096.-
Gelir Vergisi	121.879.-
Damga Vergisi	3.939.-
Ödenecek Çekler (731.623x% 60)	438.973.-
Çeşitli Gelirler (731.623-438.973)	292.650.-

c) Kurumlarınca gönderilen araştırma görevlilerine % 60 oranındaki aylık ödemesinin yanısıra, 1416 sayılı Kanun hükümlerine göre aynı ülkede bulunan öğrencilere verilen tahsisat tutarında ayrıca ödemede bulunulacaktır.

d) Burslu olarak giden ve kendilerine bir yıl süreyle % 60 oranında aylık ödenen araştırma görevlilerinin burs miktarlarının, 1416 sayılı Kanuna göre aynı ülkede bulunan öğrencilere verilen tahsisattan az olması halinde aradaki fark kendilerine bir yıl süreyle ayrıca ödenecektir. Ödenecek farkın hesabında, yurt için aylığın % 60'ı tutarında yapılan ödeme burs miktarına ilave edilmeyecektir.

e) Anılan madde lisansüstü eğitim-öğretim için yurt dışına gönderilen araştırma görevlilerine eğitim ve öğretime başlayabilmeleri için zorunlu kurs ücretlerinin kurumlarınca ödeneceği hükme bağlanmıştır. Esasen yurt dışına lisans üstü öğrenim amacıyla gönderilen araştırma görevlilerinin öğrenimleriyle ilgili yabancı dili bildikleri kabul edilmekle birlikte, bir intibak dönemine ihtiyaç olabileceği düşüncesinden hareketle kanun koyucu zorunlu kurs ücretlerinin ödenebileceğini öngörmüştür. Gerek yabancı dil bilenlerin lisans üstü öğrenim amacıyla yurt dışına gönderiliyor olmaları gerekse zorunlu kurs ücretlerinin ödeneceğinin öngörülmüş bulunması nedeniyle kurs ücretleri iki ayla sınırlı olarak ödenebilecek, bu süreyi aşan kısımları ise araştırma görevlilerince karşılanacaktır.

f) Şahsen özel burs sağlayanlarla, burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenlere ise kurumlarınca herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

2- Kamu Kuruluşları ve Vakıflarda Görevlendirilen Öğretim Elemanları :

422 sayılı KHK. nin 2 nci maddesiyle 2547 sayılı Kanunun 38' inci maddesinin son fıkrası değiştirilerek kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirilen öğretim elemanlarına görevlendirildikleri kurumlarda yapılacak ödemeler konusu yeniden düzenlenmiştir.

Yapılan bu değişikliğe göre, öğretim elemanlarına kendi kurumlarında ödenen aylık ve ödeneklerden başka, görevlendirildikleri kurumlarda görevin kadroya dayalı olması halinde bu kadro unvanı için öngörülen aylık ve ek göstergenin; sözkonusu görevin kadrosuz yürütülüyor olması halinde ise ilgililerin kendi kurumlarında aldıkları aylık ve ek göstergenin

brüt tutarının % 75'i ikinci görev aylık olarak ayrıca ödenecek, ilgililere bu ödeme dışında görevlendirildikleri kurumlarca herhangi bir ödemede bulunulmayacaktır.

İlgililere bu şekilde yapılacak ödeme belirlenirken, aylık gösterge tablosunda yer alan gösterge rakamı ile ek gösterge rakamları üzerinden hesaplanan brüt tutarlar dikkate alınacak, taban ve kıdem aylığı ile diğer ödemeler ise hesaplama dahil edilmeyecektir.

3- Yurt İçinde ve Yurt Dışında Görevlendirme:

418 sayılı KHK.'nın 25' inci maddesiyle 2547 sayılı Kanunun 39' uncu maddesi yeniden düzenlenmiştir. Yapılan bu düzenlemeye göre;

a) Anılan maddenin 1' inci fıkrasına göre yolluk almaksızın öğretim üyeleri ile bunlar dışında kalan öğretim elemanlarının da maddedeki esaslara göre yurt dışında geçici olarak görevlendirilmeleri mümkün bulunmaktadır. Bu gibilere yurt içi aylıkları dışında yurt dışında herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

b) Yolluk verilmesi veya araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafların üniversite ile buna bağlı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi icabeden durumlarda öğretim üyeleri ve diğer öğretim elemanları, bu husustaki görevlendirme esaslari dairesinde yurt dışında görevlendirilebilecekler ve bu personelin 6245 sayılı Harcırah Kanunu dahil olması nedeniyle bunlara Devlet memurları gibi genel hükümlere göre harcırah ödenmesi mümkün olabilecektir. Bu itibarla halen yürürlükte bulunan 7.1.1988 tarih ve 88/12488 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1' inci maddesi uyarınca hizmetin özelliklerine göre bu Karara ekli cetvellerde gösterilen miktarları aşmamak üzere daha düşük miktarlarda yurt dışı gündeliği tespit edilebilecektir. Bu suretle geçici görevle gönderilenlere yurtiçi aylıklarının ödeneceği tabiidir.

c) Öğretim üyeleri ve diğer öğretim elemanlarından, sözkonusu 39 uncu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak için bu madde esaslari dahilinde aylıklı izinli olarak yurt dışına gönderilenlere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aynı amaçla yurt dışına gönderilen Devlet memurlarına yapılan ödemeleri geçmemek üzere üniversite yönetim kurullarınca belirlenecek miktarlarda ödeme yapılabilecektir. Sözü edilen 39 uncu maddenin 1 inci fıkrasına ve 2547 sayılı Kanunun 33 üncü maddesine göre yurt dışına gönderilenlerle 39 uncu maddenin 2 nci fıkrasına göre aylıksız izinli olarak yurt dışına gönderilenlere ise, bu fıkra da öngörülen ödemelerin yapılmasına imkân bulunmamaktadır.

Bu fıkra ya göre yurt dışına gönderilme Bakanlar Kurulunca belirlenecek kontenjanlar dahilinde mümkün olacağından, Bakanlar Kurulunca bu hususta belirleme yapıncaya kadar anılan fıkra ya göre yurt dışına öğretim elemanı gönderilemeyecektir.

4- Kurumlar arası Yardımlaşma:

2547 sayılı Kanunun 40 ncı maddesinin 418 sayılı KHK ile değiştirilmeden önceki (b) fıkrasında, Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bulunan üniversitelerde görevlendirilen öğretim üyelerine gittikleri üniversitelerde ayrıca ödeme öngörülmekte idi. 418 sayılı KHK. nin 26 ncı maddesi ile yapılan düzenlemeyle bu uygulamaya KHK' nin 26 ncı maddesinin yürürlüğe

girdiği 1.5.1990 tarihinden itibaren son verilmiş bulunmaktadır. Bu itibarla 1.5.1990 tarihinden itibaren sözü edilen İl'ler dışındaki üniversitelerde görevlendirilenlere önceki hükümdede öngörülen ödemeler yapılamıyacak ve bu tarihten önce görevlendirilenlere önceki hükme göre yapılmış bulunan ödemelerden, 1.5.1990 tarihinden sonraki döneme ilişkin kısmı tahsil edilecektir.

B- 2914 SAYILI YÜKSEKÖĞRETİM PERSONEL KANUNUNDA YAPILAN DÜZENLEMELER:

1- Ek Ders Ücretleri:

2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde 418 sayılı KHK. ile yapılan değişiklikle öğretim elemanlarına ek ders ücreti ödenmesinin esasları yeniden belirlenmiştir.

a) Bilindiği üzere, bir öğretim elemanına haftalık okutmakla yükümlü olduğu mecburi ders yükü haricinde en çok 20 saate kadar fiilen yapmaları koşuluyla ek ders ücreti ödenebilmektedir. Bu nedenle farklı üniversite, fakülte, enstitü ya da yüksek okulda derse girmiş olmaları bu sınırlamayı aşmalarına imkân vermemektedir. Yapılan değişiklikle 20 saatlik sınırlamanın dışında 2 nci bir sınırlama teorik dersler dışında kalan diğer faaliyetler için getirilmiştir. Bu uygulamada, öğretim elemanlarının yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmaları ile ara sınavlar “teorik dersler dışında kalan faaliyetler” olarak kabul edilecektir. Diğer faaliyetler için getirilen haftada 10 saatlik sınırlama, ister ders yükünün hesabında olsun ister ek ders ücreti ödemesinde olsun toplam 10 saatin aşılamayacağı şeklinde anlaşılması gerekmektedir. Kanunda söz konusu faaliyetlerin 10 saatlik sınırı aşan kısımlarının maaş karşılığı sayılacağı öngörüldüğünden ve öğretim elemanlarının haftalık okutmak zorunda oldukları maaş karşılığı ders yükleri için ek ders ücreti öngörülmediğinden bu faaliyetlerin haftada 10 saati aşan kısımları mecburi ders yükünün doldurulmasında ve ek ders ücreti ödenmesinde dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1 : Haftalık zorunlu ders yükü 12 saat olan öğretim elemanının haftada 8 saat teorik ders vermiş, 6 saat seminer yönetmiş ve 12 saat de uygulama yapmış olması halinde, “teorik dersler dışında kalan faaliyetler” den olan seminer ve uygulama için belirlenen toplam 18 saatlik yükün ancak 10 saatlik kısmının gerek mecburi ders yükünün tamamlanmasında gerekse ek ders ücreti ödenmesinde dikkate alınması gerekmektedir. Bu itibarla, ilgiliye diğer faaliyetlerden 4 saatlik kısmı haftalık zorunlu ders yüküne ilave edildikten sonra kalan $(10-4)=6$ saat için ek ders ücreti ödenebilecektir. Dolayısıyla diğer faaliyetlerden 18 saatin 8 saati için herhangi şekilde bir ödeme söz konusu olmayacaktır.

Ancak 418 sayılı KHK. ile 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin 5 inci fıkrası yürürlükten kaldırıldığından, teorik dersler dışındaki diğer faaliyetler için ek ders ücreti 1.5.1990 tarihinden itibaren tam ödenecektir.

b) Öğretim elemanlarına verdikleri her ders için ayrı ayrı ve yalnızca yarı yıl ve yıl sonu sınav dönemlerinde olmak üzere iki sınav döneminde sınav ücreti ödenebilecektir.

Söz konusu sınav dönemlerinde, her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet memurlarının aylık katsayısı ile çarpımından oluşan tutar sınav ücreti olarak ödenecektir. Öğrenci sayısının hesabında kusurlar tama iblağ edilecek ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmayacaktır.

Örnek 1 : 201 öğrencili bir dersi olan öğretim elemanının yarı yıl veya yıl sonu sınavını yapıyor olması halinde sınav yaptığı bu dönemler için kendisine, her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamı esas alınarak $(300 \times 5 \times 255) = 382.500.-$ TL. brüt sınav ücreti ödenecektir.

Örnek 2 : 600 öğrencili bir dersi olan öğretim elemanına söz konusu sınav dönemlerinde verilecek sınav ücretinin hesabında 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmayacağından, bir sınav dönemi için bu öğretim elemanına $(300 \times 10 \times 255) = 765.000.-$ brüt sınav ücreti ödenecektir.

Örnek 3 : 600 öğrencili iki dersi olan öğretim elemanına iki dersin sınavı için ödenecek ücretin hesabında her bir ders için yalnızca 500 öğrenciye kadar olan kısım dikkate alınacağından,

bu öğretim elemanına her iki dersin sınavı için ayrı ayrı olmak üzere $(300 \times 10 \times 255) = 765.000.-$ TL brüt sınav ücreti ödenecektir.

Diğer taraftan, öğretim elemanlarının sınav dönemlerinde ek ders de okutmuş olmaları halinde okuttukları bu dersler nedeniyle 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesi esaslarına göre, ayrıca ek ders ücreti ödenebilecektir.

c) 2914 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin 7 nci fıkrasında öngörülen %60 zamlı ödeme, müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00' den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimler için söz konusu olduğundan, müfredat programlarının her ne suretle olursa olsun uzaması nedeniyle normal derslerin yaz aylarında yapılıyor olması halinde, ilgililere zamlı ödemede bulunulmayacaktır.

Bilgilerini ve uygulamanın yukarıda yapılan açıklamalara göre yürütülmesini rica ederim.